

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)
2004. június 10.*

A T-307/01. sz. ügyben,

Jean-Paul François (az Európai Közösségek Bizottságának tisztviselője, lakóhelye: Wavre [Belgium], képviseli: A. Colson ügyvéd, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselet: J. Currall, meghatalmazotti minőségben, segítője: B. Wägenbaur ügyvéd, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

egyrészt a felperest fizetési fokozatban visszavető fegyelmi intézkedést elrendelő 2001. április 5-i bizottsági határozat megsemmisítésére irányuló kérelem, másrészt a felperes szerint általa elszenvedett vagyoni és nem vagyoni kár jóvátételére irányuló kérelme tárgyában,

* Az eljárás nyelve: francia.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
(ötödik tanács),

tagjai: P. Lindh elnök, R. García-Valdecasas és J. D. Cooke bírák,

hivatalvezető: I. Natsinas tanácsos

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2003. december 2-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

- 1 A szóban forgó tényállás idején hatályos, az 1977. december 21-i költségvetési rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló, 1986. december 11-i 86/610/EGK, Euratom, ESZAK bizottsági rendelet 68. cikke értelmében (HL L 360., 1. o., a továbbiakban: a költségvetési rendelet végrehajtási rendelete) (a 86/610 rendeletet hatályon kívül helyezte, és felváltotta az 1993. december 9-i, 3418/93/Euratom, ESZAK, EK bizottsági rendelet [HL L 315., 1. o.]):

„A költségvetési rendelet 54, 55. és 94. cikkében előírt feltételek esetén a közbeszerzéssel és szerződésekkel foglalkozó tanácsadó bizottságot — konzultatív jellegű — vélemény kibocsátására kérik fel:

- a) bármely, a költségvetési rendelet 55. és 94. cikkében meghatározottnál magasabb összegű, építési beruházásra, árubeszerzésre vagy szolgáltatásnyújtásra irányuló, valamint bármilyen összegű ingatlanvásárlásra vonatkozó szerződéstervezetről;

- b) a fenti bekezdésben említett szerződések módosításaival kapcsolatos terveze-
tekről, amennyiben azok az eredeti szerződés összegét módosítják;

[...]

- f) szerződések odaítélése és teljesítése során felmerülő kérdésekről, (megren-
delések visszavonása, késedelmi kötbér elengedésére vonatkozó kérelem, a
dokumentáció, illetve az általános feltételek rendelkezéseitől való eltérés...) ha a
kérdés kellően súlyos ahhoz, hogy a vélemény iránti kérelmet indokolja;

[...]”. [nem hivatalos fordítás]

- 2 Az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzata (a továbbiakban: személyzeti szabályzat) 11. cikkének első bekezdése előírja, hogy a tisztviselő feladatainak ellátása során és magatartásának meghatározásakor kizárólag a Közösségek érdekeit tartja szem előtt.

- 3 A személyzeti szabályzat 21. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tisztviselő beosztásától függetlenül segíti, és tanácsaival támogatja feletteseit; a tisztviselő felelős a rábízott feladatok végrehajtásáért.

A szolgálat bármely részlegét irányító tisztviselő felelősséggel tartozik feletteseinek a ráruházott hatáskörök ellátásáért, illetve az általa adott utasítások teljesítéséért. Beosztottainak felelőssége semmiképpen sem mentesíti a tisztviselőt saját felelőssége alól.

Amennyiben a tisztviselő olyan utasítást kap, amelyet szabálytalannak tart, vagy amelynek teljesítése súlyos következményekkel járhat, arról — szükség esetén írásban — tájékoztatnia kell közvetlen felettesét. Ha felettese az utasítást írásban megerősíti, a tisztviselő köteles azt teljesíteni, kivéve, ha ez a büntetőjog szabályaiba vagy a vonatkozó biztonsági előírásokba ütközik.”

- 4 A személyzeti szabályzat 86. cikke úgy rendelkezik, hogy azon tisztviselő vagy volt tisztviselő, aki az e személyzeti szabályzat szerinti kötelezettségeit szándékosan vagy gondatlanságból megsérti, fegyelmi intézkedéssel sújtható. E rendelkezés (2) bekezdésében előírt fegyelmi intézkedések között szerepel a fizetési fokozatban való visszavetés.

- 5 A személyzeti szabályzat 88. cikkének ötödik bekezdése előírja:

„[...] amennyiben azonban ugyanezen cselekmények miatt a tisztviselő ellen büntetőeljárást indítottak, végleges határozat csak az ügyben eljáró bíróság jogerős ítéletét követően hozható”.

A jogvita alapját képező tényállás

- 6 A felperes a Bizottság B3 besorolási fokozatú tisztviselője. A szóban forgó fegyelmi eljárás tárgyát képező tényállás megvalósulásakor a Bizottság személyzeti és igazgatási főigazgatóságának biztonsági irodájához (a továbbiakban: BI) volt beosztva, és a BI pénzügyi csoportját irányította. A felperes felettesei De Haan úr, a BI igazgatója és Eveillard úr, ez utóbbi tanácsadója és a „Protection Bruxelles” szektor vezetője voltak.
- 7 1991-ben a Bizottság a Brüsszelben található ingatlanjai őrzésére vonatkozó ajánlati felhívást tett közzé. 1992 októberében a 75 000 000 ECU értékű őrzési és vagyonvédelmi szerződést 1992. november 1-jei hatállyal, öt évre az IMS/Group 4 társaságnak ítélték oda. Akkoriban a felperes feladatkörébe tartozott, hogy ezen őrzési és vagyonvédelmi szerződés megkötésében és teljesítésében részt vegyen.
- 8 Az őrzési és vagyonvédelmi szerződés aláírása előtt, az ajánlattevő társaság biztosítékot kért a belga frank és az ECU — mint a szerződés megszövegezésénél

kikötött pénznem — árfolyam-ingadozásának kockázata ellen. E kérés következtében szerződésmódosító záradékot fogadtak el (1. melléklet), és ezzel azt a szerződéstervezetet is módosították, amelyet már a közbeszerzéssel és szerződésekkel foglalkozó tanácsadó bizottság (a továbbiakban: KSZTB) elé terjesztettek, anélkül, hogy attól újabb előzetes konzultációt kértek volna. Ez az 1. sz. melléklet olyan záradékot tartalmazott, amely lehetővé tette a szerződés ellenértékének az ECU belga frankhoz számított értéke változásaihoz való igazítását, és egyéb módosításokat vezetett be az őrzési és vagyonvédelmi szerződésbe.

- 9 1992 novemberében a módosító záradékról szóló konzultációs feljegyzést intéztek a KSZTB-hez. Ez a levél azonban a BI irattárában nem volt fellelhető. Amikor pedig 1993 januárjában megtalálták, már nem továbbították a KSZTB-hez.
- 10 1993 januárjában a pénzügyi ellenőrzés azzal az indokkal utasította el az őrzési és vagyonvédelmi szerződés teljesítésére vonatkozó kifizetési utalvány jóváhagyását, hogy a kifizetéseket belga frankban és nem ECU-ben határozták meg, ahogyan az a Bizottság főtitkára, Trojan úr kérésére Reichenbach úr — a Bizottság „egészségügyi és fogyasztóvédelmi” főigazgatóságának akkori igazgatója — által készített, 1998. július 14-i igazgatási vizsgálati jelentésből (13. o.), valamint a kinevezésre jogosult hatóság részére Flesch asszony, a Bizottság fordítószolgálatának igazgatója által készített, 1999. január 6-i jelentésből (12. o.), végül az 1999. február 24-én a kinevezésre jogosult hatóság által a fegyelmi tanács számára készített jelentéséből (31. pont) kitűnik.
- 11 A pénzügyi ellenőrzés jóváhagyásának elutasítását követően, a BI igazgatója, De Haan úr és az ajánlattevő társaság tisztviselője, Alexandre úr 1993. január 27-én aláírták a szerződés 3. mellékletét. Ez a 3. melléklet 1993. február 1-jén hatályon kívül helyezte az 1. mellékletnek a belga frank és az ECU árfolyam-ingadozására vonatkozó felülvizsgálati záradékot tartalmazó kikötéseit.

- 12 1993. február 17-én a Bizottság „Pénzügyi ellenőrzési” főigazgatósága ellenőrzésbe kezdett a BI tevékenységeire vonatkozóan, különösen ami az őrzési és vagyonvédelmi szerződések odaítélését illeti. Végleges jelentése 1993. július 7-én készült el. E jelentés (10., 11. és 12. o.) hivatkozik az 1. melléklettel a KSZTB-vel való konzultációt követően az őrzési és vagyonvédelmi szerződésbe bevezetett módosításokra és az e mellékletből következő, a számviteli fegyelemre gyakorolt negatív következményekre.
- 13 A *De Morgen* című lapban 1997. augusztus 18-án megjelent, az őrzési és vagyonvédelmi szerződés odaítélésével kapcsolatos személyi felelősséget, valamint a Bizottságot e szerződés levezénylésének ellenőrzése során terhelő általános felelősségét felvető cikk megjelenését követően a csalások megelőzésének koordinációjával foglalkozó egység (UCLAF) vizsgálatot indított e szerződéssel kapcsolatban. Az UCLAF 1998. március 12-ére készítette el a jelentését, amelyben felfedte az őrzési és vagyonvédelmi szerződés odaítélése és teljesítése során elkövetett állítólagos súlyos szabálytalanságokat. 1998. április 21-én Trojan úr felkérte Reichenbach urat az őrzési és vagyonvédelmi szerződés IMS/Group 4-nak való odaítélésére vonatkozó vizsgálat lefolytatására. Az igazgatási vizsgálati jelentés 1998. július 14-ére készült el.

Fegyelmi eljárás

- 14 1998. július 29-én a kinevezésre jogosult hatóság fegyelmi eljárást indított a felperessel szemben. A kinevezésre jogosult hatóság ugyancsak fegyelmi eljárást indított a felperes két felettese, De Haan és Eveillard úr ellen.
- 15 1998. július 29-én a kinevezésre jogosult hatóság értesítette a felperest a kifogásokról, amelyek egyrésztől „a pénzgazdálkodási szabályok tekintetében, különösen [az IMS/Group 4-ral való őrzési és vagyonvédelmi szerződés] meg-

kötésénél és teljesítésénél [hibás] szakmai [...] magatartást és súlyos hanyagságot állapítottak meg” (a továbbiakban: 1. kifogás). Az 1998. szeptember 23-i feljegyzéssel a kinevezésre jogosult hatóság a felperes részére a következő hat kiegészítő kifogást továbbította:

„2. kifogás

1992-ben ([öt] évre kb. 75 000 000 ECU értékben) a Bizottság épületeinek vagyónvédelmére és őrzésére [...] vonatkozó közbeszerzés keretében kapott ajánlatokkal — az azok előrelátható kézhezvétele után — való visszaélés türése vagy abban való részvétel; ez a visszaélés valósul meg az ajánlattevő cégek egyikének (IMS/Group 4) részére egy vagy több ajánlatra vonatkozó adatok továbbításában, a szerződés e cég javára történő odaítélése végett az e cég alacsonyabb árajánlatú és az eredeti ajánlatot helyettesítő, új ajánlata elfogadásában, mindez tisztességtelen és csalárd módon, az erre vonatkozó szabályok és — többek között — a személyzeti szabályzat 17. cikke első bekezdése rendelkezéseinek megsértésével.

3. kifogás

A szerződés IMS/Group 4 cégnek történő odaítélésére vonatkozó javaslat és a szerződéstervezet feltételeinek KSZTB általi jóváhagyását követően, az 1992-es őrzési és vagyónvédelmi szerződés (tervezete) mellékletének elkészítésében való részvétel szándékosan, a cégnek az új ajánlat [tényéből] fakadóan elszenvedett kár [kiegyenlítésének] lehetővé tétele céljából, így tehát csalárd módon történt, vagy súlyos hanyagság tanúsítása mellett, részben ellentétesen az ajánlati felhívás feltételeivel és a KSZTB által jóváhagyott dokumentációval, és [amely] hátrányosan befolyásolja a Bizottság pénzügyi érdekeit.

4. kifogás

A fent említett melléklet elkészítését követően, a KTBSZ és/vagy a pénzügyi ellenőrzés a mellékletekről és a szerződésmódosításról — amely a KTBSZ által jóváhagyott szerződéstervezethez képest következett be az őt magába foglaló szerződés elfogadása előtt vagy azt követően — [való] tájékoztatásának vagy a velük való konzultáció [megszervezésének] az elmulasztása szándékosan [...] vagy súlyos gondatlanság tanúsításával történt.

5. kifogás

A már elkészített őrzési és vagyonvédelmi szerződéssel való visszaélés túrése, vagy az abban való részvétel, amely szerződés több személy felvételét javasolja a [BI-be] és más szervezeti egységekbe adminisztratív vagy egyéb munkára a cég által elkészített munkaszerződésekkel, a Bizottság által kötött szerződés záradékainak, a személyzet felvételére vonatkozó eljárás és az erre vonatkozó [költségvetési] keret rendelkezésének megsértésével, érvényes engedély és a hatáskörrel rendelkező szervezeti egységek tájékoztatása nélkül, valamint az őrzési és vagyonvédelmi feladatokkal kapcsolatos túlórák kifizetésére vonatkozó szerződési záradékkal való visszaéléssel.

6. kifogás

Általánosabban, a személyzeti szabályzat 11. cikke első bekezdése rendelkezéseivel ellentétben a [BI] pénzügyi csoportja irányítási feladatai ellátása során nem kizárólag a Közösségek érdekeit tartotta szem előtt.

7. kifogás

A Közösségek által elszenvedett, súlyos kötelezettségszegéssel okozott kár részben vagy egészben történő megtérítése (a személyzeti szabályzat 22. cikke)."

- 16 1998. október 6-án Flesch asszony, a Bizottság fordítószolgálatának igazgatója a kinevezésre jogosult hatóság erre történő meghatalmazásával, a személyzeti szabályzat 87. cikkének megfelelően meghallgatta a felperest.
- 17 Flesch asszony 1999. január 6-án továbbította jelentését a kinevezésre jogosult hatóságnak, amelyben megállapította a felperes szakmai alkalmatlanságát, a közbeszerzésre vonatkozó szabályokkal, a költségvetési rendelet, valamint az igazgatási és költségvetési eljárás rendelkezéseivel kapcsolatos hanyagságát, és a személyzeti szabályzat általa történő megsértését. Ezen irat továbbítása után a kinevezésre jogosult hatóság egy 1999. február 24-i keltezésű jelentést nyújtott be a fegyelmi tanácshoz, amelyben megjelölte a felperessel szemben megállapított hét kifogást.
- 18 2000. március 9-én indokolással ellátott véleményében a fegyelmi tanács megállapította, hogy az 1., 3., 4., 5., és 6. kifogás megalapozott, a 2. és 7. kifogást pedig elutasította. Véleményében a fegyelmi tanács a felperessel szemben a személyzeti szabályzat 86. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerinti fegyelmi intézkedés kiszabását, nevezetesen jelen esetben két fokozattal alacsonyabb fizetési fokozatba való sorolást ajánlotta.
- 19 2000. május 25-én a kinevezésre jogosult hatóság meghallgatta a felperest, aki beadvánnyal élt.

20 A kinevezésre jogosult hatóság 2001. április 5-én, 2001. május 1-jei hatállyal, fizetési fokozatban visszavetést kimondó határozatot fogadott el. A kinevezésre jogosult hatóság a fegyelmi tanács véleményére utalt, amely szerint az 1., 3., 4., 5., és 6. kifogás megalapozott, és megerősítette ezeket a kifogásokat. E fegyelmi határozat tartalma tekintetében a felperessel szemben megállapított kifogásokat a következőképpen lehet összefoglalni:

- A pénzgazdálkodási szabályok tiszteletben tartása tekintetében hibás szakmai magatartás és súlyos hanyagság, nevezetesen 1992 októberében a Bizottság és az IMS/Group 4 társaság között kötött őrzési és vagyonvédelmi szerződés megkötésénél és teljesítésénél, különösen a szerződés mellékletének elkészítésében való részvétel, melynek záradékai ellentétesek az ajánlati felhívás feltételeivel és a KSZTB által jóváhagyott dokumentációval, valamint a Bizottság anyagi érdekeivel (1. és 3. kifogás).

- A KSZTB-vel az érintett mellékletéről történő kötelező konzultáció elmulasztása vonatkozásában tanúsított súlyos gondatlanság, ennek következtében a költségvetési rendelet végrehajtásáról szóló általános rendelkezések megsértése (4. kifogás).

- Az őrzési és vagyonvédelmi szerződéssel való visszaélés, abból a célból, hogy a BI-be és más szervezeti egységekbe több személy alkalmazását javasolják adminisztratív vagy egyéb munkára, a cég által elkészített munkaszerződésekkel a Bizottság által kötött szerződés záradékainak, a személyzet felvételére vonatkozó eljárás és az erre vonatkozó költségvetési keret rendelkezésének megsértésével, érvényes engedély és a hatáskörrel rendelkező szolgálatok tájékoztatása nélkül, valamint az őrzéssel kapcsolatos túlórák kifizetésére vonatkozó szerződési záradékkal való visszaéléssel, enyhítő körülményként figyelembe véve a BI személyzetében tapasztalható állandó hiányt és azt, hogy akkoriban ez a gyakorlat nem volt rendkívülinek tekinthető (5. kifogás).

- A személyzeti szabályzat 11. cikke első bekezdése rendelkezéseivel ellentétben feladatai ellátása során nem kizárólag a Közösségek érdekeit tartotta szem előtt (6. kifogás).

21 Ami a 2. kifogást illeti, a 2001. április 5-i határozat így rendelkezik:

„Adott esetben a kinevezésre jogosult hatóságra tartozik, hogy a személyzeti szabályzat IX. mellékletének 11. cikke alapján a fegyelmi eljárást ismételten megindítsa, különösen akkor, ha a folyamatban levő büntetőeljárás megállapítaná, hogy 1992. augusztus 28. után és a dokumentáció KSZTB-hez történő leadását megelőzően az IMS/Group 4 társaság ajánlatát manipulálták.”

22 Az Eveillard úrral szembeni fegyelmi eljárás során ugyancsak fegyelmi intézkedést hoztak. Az Elsőfokú Bírósághoz e határozat ellen a T-258/01. sz., Eveillard kontra Bizottság ügyben fordultak fellebbezéssel. De Haan úr esetében nem született végleges határozat; ő 2000. augusztus 30-án meghalt, kis idővel azután, hogy a fegyelmi tanács a rá vonatkozó véleményét kibocsátotta.

23 2001. május 29-én a felperes a kinevezésre jogosult hatóság 2001. április 5-i határozata ellen a személyzeti szabályzat 90. cikkének (2) bekezdése szerinti panaszt nyújtott be.

24 2001. szeptember 10-i határozatával a kinevezésre jogosult hatóság elutasította a felperes panaszát. E határozatában a kinevezésre jogosult hatóság a felperessel szemben felhozott kifogásokat megerősítette, azokon bizonyos pontosításokat eszközölve, válaszul a felperes által hozott érvelésekre. Ami az érintett melléklet elkészítésére és a KSZTB-vel való konzultáció hiányára vonatkozó 3. és 4. kifogást illeti, a kinevezésre jogosult hatóság először úgy ítélte meg, hogy a vétkesség abban

nyilvánul meg, hogy a felperes nem értesítette feletteseit a KSZTB-vel való konzultációs kötelezettségről, és nem jelezte, hogy a kérdéses melléklet a Bizottság anyagi érdekeivel ellentétes. Másodszor, az őrzési és vagyonvédelmi szerződéssel való visszaélésen alapuló 5. kifogással kapcsolatban, a kinevezésre jogosult hatóság a felperes terhére rója, hogy nem értesítette a feletteseit arról a szabálytalanságról, amelyről szerinte tudomása volt, miszerint munkatársa, Burlet úr kizárólag igazgatási feladatokat látott el, és az őrzési és vagyonvédelmi szerződést elnyert ajánlattevő társaságától kapott fizetést. Harmadszor, ami a 6. kifogást illeti, miszerint a felperes feladatai ellátása során nem kizárólag a Közösségek érdekeit tartotta szem előtt, a kinevezésre jogosult hatóság pontosította, hogy a felperes nem értesítette feletteseit a KSZTB-vel való konzultáció elmulasztásának következményeiről, amivel megsértette a 11. cikk első bekezdését, jóllehet a pénzügyi csoport felelőseként egyértelmű volt számára, hogy a melléklet tartalma torzítja a versenyt.

- 25 2001. szeptember 10-i határozatával a kinevezésre jogosult hatóság a felperesnek, nem vagyoni kár jóvátétele címén, 500 eurós kártérítést ajánlott, annak okán, hogy a felperes helyzete hosszabb ideig bizonytalan volt, mivel a fent említett fegyelmi eljárás keretében a fegyelmi tanács utolsó véleménye — különösen a 2000. július 4-én Eveillard úr ellen gyorsított eljárásban elfogadott vélemény — és a kinevezésre jogosult hatóság felperesre vonatkozó határozata között kilenc hónap telt el.

A belga igazságszolgáltatási szervek előtti büntetőeljárás

- 26 1998. április 23-án, az UCLAF vizsgálati jelentését követően a Bizottság feljelentést tett a brüsszeli procureur du roi-nál (királyi ügyésznél) az őrzési és vagyonvédelmi szerződés odaítélésénél és teljesítésénél tapasztalható szabálytalanságok miatt. A feljelentés — amelyhez csatolták az UCLAF 1998. március 12-i jelentését — a szerződés odaítélésének feltételeire, különösen az IMS/Group 4 társaság ajánlatával kapcsolatos esetleges visszaélésre, valamint a szerződés mellékleteinek megfogalmazására, a KSZTB-vel való konzultáció hiányára, a szolgáltatásnyújtások tényleges megtörténte, és a szerződés keretében bérben részesülő személyek alkalmazásának szabályosságára irányul.

- 27 2001. március 1-jén az Európai Közösség, amelyet a Bizottság képvisel, a belga bíróságok előtt a felperes, valamint Eveillard és Alexandre úr — mely utóbbi az ajánlattevő társaság ügyvezető igazgatója volt — ellen folyó eljárásban magánfélként vett részt.
- 28 2001. március 27-én a brüsszeli procureur du roi a vád alá helyezés után vádiratában az eljárás megszüntetését indítványozta.
- 29 2001. május 4-én a Bizottság a vizsgálóbírótól azt kérte, hogy további bizonyítás-felvételt folytasson le, aki e kérelmet a 2001. május 31-i végzésével elutasította.
- 30 2001. június 15-én a Bizottság e végzés ellen fellebbezést nyújtott be. 2001. augusztus 6-i ítéletével a cour d'appel de Bruxelles vádtanácsa a Bizottság fellebbezését megalapozatlannak találta.
- 31 2002. március 19-én a tribunal de première instance de Bruxelles tanácsülésén végzésével elutasította a 2002. március 12-i tárgyaláson a Bizottság által benyújtott kereseti kérelmet. A peren kívüli ügyekben eljáró tanács úgy vélekedett, hogy ezen írásbeli beadvány késedelmes előterjesztése semmiképpen sem volt indokolt, és az érintett jogsértések tényállási elemei vonatkozásában nincs semmilyen bizonyíték.
- 32 2002. április 2-án a Bizottság e végzés ellen fellebbezést nyújtott be a cour d'appel de Bruxelles előtt.

- 33 2002. április 30-án a cour d'appel de Bruxelles mellett működő procureur général (államügyész) a cour d'appel vádтанácsa előtt vádiratában indítványozta, hogy a Bizottság fellebbezését nyilvánítsa megalapozatlannak, mivel szerinte nincsenek bizonyítékok a vádlottak ellen.
- 34 2002. május 28-án a cour d'appel de Bruxelles vádтанácsa ítéletében megalapozatlannak nyilvánította a Bizottság fellebbezését. A cour d'appel de Bruxelles ítéletében megállapította, hogy a főbb vádpontok tekintetében, különösen ami az ajánlat módosítását, az őrzési és vagyónvédelmi szerződés keretében az érintett melléklet és a számlázás elfogadását, valamint az említett szerződés teljesítésétől idegen szolgáltatások nyújtását illeti, nincs bizonyíték a vádlottak ellen. A cour d'appel de Bruxelles egyúttal megállapította, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy őt kár érte volna. Mivel a Bizottság ezen ítélet ellen nem terjesztett elő megsemmisítés iránti fellebbezést, a bírósági ítélet jogerőre emelkedett.

Eljárás és a felek kereseti kérelmei

- 35 A Bíróság Hivatalához 2001. december 10-én érkezett keresetlevelével a felperes a jelen keresetet terjesztette elő.
- 36 Az előadó bíró jelentése alapján az Elsőfokú Bíróság (ötödik tanács) megnyitotta a szóbeli szakaszt. A pervezető intézkedések keretében a Bíróság felhívta a feleket, hogy egyes iratokat nyújtsanak be, és írásban válaszoljanak egyes kérdésekre. A Bíróság különösen arra hívta fel a Bizottságot, hogy a felperes fegyelmi dossziéját mutassa be. A felek e kéréseknek határidőn belül eleget tettek.

37 A 2003. december 2-i nyilvános tárgyaláson a felek megtették szóbeli előterjesztéseiket, és válaszoltak a Bíróság által feltett kérdésekre.

38 A tárgyalás során a felperes a Bíróság kérdésére adott válaszában kifejtette, hogy az általa elszenvedett vagyoni és nem vagyoni károk jóvátételére megjelölt összeg 37 500 euró. A Bizottság — szintén a Bíróság egyik kérdésére adott válaszában — elállt attól az érveléstől, amely szerint a felperes által elszenvedett állítólagos vagyoni kárra vonatkozó kereseti kérelem elfogadhatatlan lenne, mivel azt először a válaszbeadványában ismertette.

39 A felperes a keresetében azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- semmisítse meg a kinevezésre jogosult hatóság 2001. április 5-i határozatát;
- az elszenvedett vagyoni és nem vagyoni károk jóvátétele címén kötelezze az alperest 37 500 euró megfizetésére;
- kötelezze a felperest az összes költség viselésére.

40 A Bizottság a keresetében azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- utasítsa el a keresetet;

— a költségek viseléséről a jogszabályoknak megfelelően határozzon.

A jogkérdésről

I. A megsemmisítés iránti kereseti kérelemről

- 41 A felperes a megsemmisítés iránti kereseti kérelme alátámasztására elsősorban a védelemhez való jog és az eljárási szabályok fegyelmi eljárás során történt megsértésére, másodsorban a felperes terhére rótt tények nyilvánvaló értékelésbeli hibájára, harmadsorban a hátrányos megkülönböztetés elvének megsértésére, negyedsorban pedig a bizalomvédelem elvének és a jóhiszeműség elvének megsértésére alapított jogalapra hivatkozik.

A., Az eljárási szabályok és a fegyelmi eljárás során a védekezéshez való jog megsértésére alapított, első jogalapról

- 42 A felperes álláspontja szerint a fegyelmi eljárásban eljárási hibák merültek fel, amelyek szerinte abból következnek, hogy a kinevezésre jogosult hatóság megsértette az e fegyelmi eljárás alapját képező személyzeti szabályzat rendelkezéseit, valamint a védelemhez való jogot. A felperes különösen a következő kifogásokat emeli ki: kirívó késedelem a fegyelmi intézkedés elfogadásánál, a megindult büntetőeljárás ellenére a fegyelmi eljárás felfüggesztésének elmulasztása, a felperes dossziéjához való késedelmes és nem teljes körű hozzáférés, lényeges beadványokról történő tájékoztatás és e beadványok dossziéjához való csatolásának elmaradása, valamint a lényeges tanúk meghallgatásának elmaradása.

1. A fegyelmi intézkedés elfogadásának késedelmes voltáról

A felek érvei

- 43 A felperes hangsúlyozza, hogy a fegyelmi intézkedést több mint nyolc évvel a kifogásolt tények után szabták ki, miközben ő folytatta feladatainak ellátását, és anélkül végezte munkáját, hogy arra vonatkozóan az adminisztráció bármilyen észrevételt tett volna.
- 44 A Bizottság emlékeztet arra, hogy a személyzeti szabályzat a tisztviselők fegyelmi eljárásának rendjére vonatkozó rendelkezéseiben semmilyen, a fegyelmi eljárás megindítására vonatkozó elévülési határidőt nem ír elő.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 45 A személyzeti szabályzat 86–89. cikke és a közösségi tisztviselőkre alkalmazandó fegyelmi eljárásról szóló IX. melléklete a személyzeti szabályzat szerinti kötelezettségei megszegésével vádolt tisztviselővel szembeni fegyelmi eljárás megindítására vonatkozóan semmilyen elévülési határidőt nem ír elő. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a közösségi jogalkotónak — a jogbiztonság biztosítása végett — az elévülési határidőt előzetesen kell meghatározni (az Elsőfokú Bíróság a T-26/89. sz., *Compte kontra Parlament* ügyben 1991. október 17-én hozott ítéletének [EBHT 1991., II-781. o.] 68. pontja és a T-197/00. sz., *Onidi kontra Bizottság* ügyben 2002. május 30-án hozott ítéletének [EBHT-KSZ 2002., I-A-69.o. és II-325. o.] 88. pontja).

46 Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a közigazgatás hatáskörgyakorlására vonatkozó elévülési határidő hiányából esetlegesen adódó negatív következmények enyhítése végett a Bíróság úgy ítélte meg, hogy ilyen határidő hiányában a jogbiztonság alapvető követelménye ellentétes azzal, hogy a Bizottság a végtelenségig gyakorolhatná hatáskörét, ennél fogva a közösségi bírónak — a Bizottság késedelmes eljárásán alapuló kifogás vizsgálata során — nemcsak annak megállapítására kell szorítkoznia, hogy semmilyen elévülési határidő nem létezik, hanem ellenőriznie kell, hogy a Bizottság nem járt-e el kirívó késedelemmel (a Bíróság 52/69. sz., Geigy kontra Bizottság ügyben 1972. július 14-én hozott ítéletének [EBHT 1972., 787. o.] 21. pontja, amely a Bizottság versenyszabályok megszegésekor fennálló, pénzbírság kiszabására vonatkozó hatásköréről szól, és az ESZAK-Szerződés keretében nyújtott támogatások területén a C-74/00. P. és a C-75/00. P. sz., Falck és Accaciaierie di Bolzano kontra Bizottság ügyben 2002. szeptember 24-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-7869. o.] 140. pontja).

47 Amennyiben különösen a közösségi tisztviselőkre alkalmazandó fegyelmi eljárásról van szó, előzetesen meg kell jegyezni, hogy a személyzeti szabályzat a fegyelmi eljárás megindítására vonatkozó elévülési határidőt IX. mellékletében, pontosabban annak 7. cikkében nem ír elő, a fegyelmi eljárás lefolytatása tekintetében viszont szigorú határidőket szab meg. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint jóllehet igaz, hogy e határidők nem elévülési jellegűek, a gondos ügyintézés olyan szabályát tartalmazzák, amelyek célja — mind az adminisztráció, mind a tisztviselők érdekében — az indokolatlan késedelem elkerülése a fegyelmi eljárást befejező határozat elfogadásakor (a Bíróság a 13/69. sz., Van Eick kontra Bizottság ügyben 1970. február 4-én hozott ítélete [EBHT 1970., 3. o.], a 228/83 sz., F. kontra Bizottság ügyben 1985. január 29-én hozott ítélete [EBHT 1985., 275. o.], a 175/86. és a 209/86. sz., M. kontra Tanács ügyben 1988. április 19-én hozott ítélete [EBHT 1988., 1891. o.], és a fent hivatkozott Compte kontra Tanács ügyben hozott ítélet 88. pontja). A közösségi jogalkotó által megfogalmazott gondos ügyintézésre való törekvésből következik, hogy a fegyelmi jogkör gyakorlóinak a fegyelmi eljárást szorgalmasan kell lefolytatniuk, és úgy kell eljárniuk, hogy minden további jogi aktus az előzőekhez képest ésszerű határidőn belül megszülessen (az Elsőfokú Bíróság a T-549/93. sz., D. kontra Bizottság ügyben 1995. január 26-án hozott ítéletének [EBHT-KSZ 1995., I-A-13. o. és II-43. o.] 25. pontja és a fent hivatkozott Onidi kontra Tanács ügyben hozott ítélet 91. pontja). Ezen határidő figyelmen kívül hagyása — amely kizárólag az ügy sajátos körülményeinek figyelembevételével ítéltető meg — a határidőn kívül elfogadott aktus megsemmisítését vonhatja maga után (a fent hivatkozott D. kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 25. pontja és a fent hivatkozott Compte kontra Tanács ügyben hozott ítélet 88. pontja).

- 48 A szorgalom kötelezettségét és az ésszerű határidő tiszteletben tartását figyelembe kell venni a fegyelmi eljárás megindításánál — nevezetesen abban az esetben és akkortól, amikor a tényekről, illetve a tisztviselő személyzeti szabályzat alapján fennálló kötelezettsége megszegésének minősíthető magatartásokról az adminisztráció tudomást szerez. Még elévülési határidő hiányában is a fegyelmi jogkör gyakorlóinak úgy kell eljárniuk, hogy a fegyelmi intézkedés kiszabásával záruló eljárás ésszerű határidőn belül meginduljon (az Elsőfokú Bíróság T-78/02. sz., Voigt kontra EKB ügyben 2003. június 19-én hozott ítéletének [EBHT-KSZ 2003., I-A-165. o. és II-839. o.] 64. pontja). A fegyelmi eljárás megindításánál az ésszerű határidő figyelmen kívül hagyása — amely az ügy sajátos körülményeitől függ ? az adminisztráció által kirívó késedelemmel megindított fegyelmi eljárás jogellenességét és, következésképpen, az említett eljárás nyomán kiszabott fegyelmi intézkedés megsemmisítését vonhatja maga után (lásd, analógia útján, a Bíróság a C-270/99. P. sz., Z. kontra Parlament ügyben 2001. november 27-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-9197. o.] 43. és 44. pontját, a fent hivatkozott D. kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 25. pontját és a fent hivatkozott Compte kontra Tanács ügyben hozott ítélet 88. pontját).
- 49 Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy sértené a jobbiztonság elvét, ha az adminisztráció a fegyelmi eljárás megindításával kirívóan késlekedne. Ugyanis mind a tények és a tisztviselő — fegyelmi kötelezettségszegésnek minősíthető — magatartásainak adminisztráció általi értékelése, mind a tisztviselő védekezéshez való jogának gyakorlása különösen nehéznek bizonyulhat, amennyiben a tényállás, illetve a magatartás megvalósulása és a fegyelmi vizsgálat megindítása között huzamosabb idő telik el. Egyrészt a tanúk és a fontos — terhelő és mentő — iratok eltűnhetnek, másrészt az érintett személyek és a tanúk számára nehezzé válik pontosan felidézni az ügy tényállását és a bekövetkezett körülményeket. Ugyanígy, a példának okáért emlékeztetni kell arra, hogy jelen esetben De Haan úr, aki — ahogyan az fent említésre került — a tényállás idején a BI-t vezette, 2000. augusztus 30-án, jóval a jelen ügyben a felperes terhére rótt tények bekövetkezése után, de a rá vonatkozó fegyelmi eljárás lezárása előtt meghalt.
- 50 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság jelen ügyben nem korlátozhatja a kifogás megalapozottságának vizsgálatát annak megállapítására, hogy adott jogterületen nem létezett semmilyen elévülési határidő. Ennélfogva meg kell vizsgálnia, hogy a Bizottság nem járt-e el kirívó késedelemmel.

- 51 Emlékeztetni kell arra, hogy az őrzési és vagyonvédelmi szerződést, amelynek megkötése és teljesítése a felperessel szemben megindított fegyelmi eljárás tárgya, 1992. októberében írták alá. A vitatott melléklet kidolgozása és elfogadása — amelyben a felperes részt vett, és amely a vele szemben felhozott 3. kifogás tárgya — 1992. október hónapjában történt. Az e mellékletre vonatkozó konzultációs jegyzék, amely továbbbítésének elmulasztása a 4. kifogás tárgya, 1993. januárjában került elő, és azt a Bizottság szerint a KSZTB-nek legkésőbb ezen időpontig továbbítani kellett volna. Ami az 5. kifogás tárgyát képező tényeket illeti — amely a felperes azon kötelességzegésén alapul, mely szerint értesítenie kellett volna a feletteseit arról a tényről, hogy munkatársa, Burlet úr igazgatási feladatokat lát el, jóllehet munkabérért az őrzési és vagyonvédelmi szerződés keretében folyósítják — meg kell jegyezni, hogy Burlet úr, aki 1992. július 15-től 1993. március 15-ig határozott idejű szerződéssel már dolgozott a BI-nél, 1993. március 16-tól a Bizottság felé igazgatási feladatok végrehajtásával megbízott ügyintézői minőségben az IMS/Group 4 alkalmazásában állt, de a BI-ben — ebben a minőségben — csak 1993. május 16-ig dolgozott, miután az IMS/Group 4 társaság egymás után többször fizetés nélküli szabadságban részesítette.
- 52 Az iratokból kitűnik, hogy a Bizottság az őrzési és vagyonvédelmi szerződés megkötésével és teljesítésével kapcsolatos feltételezett szabálytalanságokról a fegyelmi eljárás megindítását megelőzően szerzett tudomást. Az 1998. július 14-én a Reichenbach úr által készített hivatali vizsgálati jelentésből (13. o.) kitűnik, hogy a Bizottság elnökének kabinetjét 1993. elején tájékoztatták az őrzési és vagyonvédelmi szerződéssel kapcsolatos szabálytalanságokról. 1993. januárjában a pénzügyi ellenőrzés az őrzési és vagyonvédelmi szerződés teljesítésére vonatkozó kifizetési utalvány jóváhagyását elutasította, azzal az indokkal, hogy a fizetéseket belga frankban és nem ECU-ben kellett teljesíteni (lásd a fenti 10. pontot). Ez az elutasítás — az 1993. január 27-i módosító záradék aláírásával — a jogvita tárgyát képező melléklet részbeni megsemmisítéshez vezetett (lásd a fenti 11. pontot). 1993. február 17-én a Bizottság „Pénzügyi ellenőrzés” főigazgatósága ellenőrzést kezdett a BI tevékenységeire vonatkozóan, különösen, ami az őrzési és vagyonvédelmi szerződések odaítélését illeti. Az 1993. július 7-i végleges jelentés az ellenőrzési és vagyonvédelmi eljárásokkal, a pénzügyi ügyletek és szerződések jóváhagyásával kapcsolatos hiányosságokat idézi, valamint kiemeli különösen a KSZTB elé terjesztett őrzési és vagyonvédelmi szerződésbe bevezetett azon módosításokat, amelyeket a KSZTB nem hagyott jóvá, és amelyek ellentétesek a szerződés

feltételeivel, és a verseny torzulását eredményezik. Az 1998. július 14-i hivatali vizsgálati jelentés idézi az 1993. júliusi ellenőrzést, megállapítva, hogy a jelentés „alapvető problémák”-ra világított rá, de azt semmiféle igazgatási vagy fegyelmi eljárás nem követte, eltekintve attól, hogy Eveillard úr lemondott a „Protection Bruxelles” szektor vezetői tisztségéről.

- 53 1998. július 29-én a kinevezésre jogosult hatóság a felperessel szemben fegyelmi eljárás megindításáról döntött. A fegyelmi eljárás megindítására majdnem 6 évvel a kifogásolt tények bekövetkezése után került sor. A fegyelmi intézkedés kiszabására pedig 2001. április 5-én, majdnem 3 évvel a fegyelmi eljárás megindítását követően került sor.
- 54 Következésképpen, a jelen ügy körülményei között az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy — az 1992. októberi, a felperes terhére rótt tények és a Bizottság legkésőbb 1993 januárja és júliusa közötti, a szóban forgó szabálytalanságokról való tudomás-szerzése alapján — ezen intézmény kirívó késedelemmel járt el, mivel csak 1998. július 29-én indította meg a felperessel szembeni fegyelmi eljárást. A fegyelmi eljárás megindítására vonatkozó ésszerű határidő tiszteletben tartásának Bizottság általi megsértése a jogbiztonság, a gondos ügyintézés elvének nyilvánvaló megsértését és a felperes védelemhez való jogának megsértését képezi, következésképpen a fegyelmi eljárás szabálytalansága is megállapítható.
- 55 A fentiekből következik, hogy a kifogás megalapozott.

2. A fegyelmi eljárás a bírósági eljárásnak befejezéséig való felfüggesztésének elmulasztásáról

A felek érvei

- 56 A felperes előadja, hogy a kinevezésre jogosult hatóság nem adott helyt a fegyelmi eljárás a belga bíróságok előtt vele szemben indult büntetőeljárás befejezéséig történő felfüggesztésére vonatkozó, ismételten benyújtott kérelmeinek. A felperes előadja, hogy nyilvánvaló volt, hogy az eljárásban megszüntető határozatot hoznak.
- 57 A Bizottság rámutat arra, hogy a fegyelmi eljárásnak és a büntetőeljárásnak nem azonos a célja, mivel az utóbbi a büntető törvénykönyv esetleges megsértésére, míg a fegyelmi eljárás a személyzeti szabályzatban előírt köteleességszegésekre vonatkozik, amelyek a definíció szerint nem büntetőjogi jellegűek, és a fegyelmi intézkedések kizárólag az érintett és munkáltatója közötti munkaviszonyra vonatkozhatnak. A Bizottság emlékeztet arra, hogy a tisztviselőkkel szembeni fegyelmi intézkedésekre vonatkozó eljárás nem igazságszolgáltatási, hanem igazgatási jellegű (a Bíróság a C-252/97. P. sz., N. kontra Bizottság ügyben 1998. július 16-án hozott végzésének [EBHT 1998., I-4871. o.] 52. pontja).
- 58 A tárgyaláson a Bizottság az Elsőfokú Bíróság kérdésére adott válaszában előadta, hogy jelen ügyben nincs helye a fegyelmi és a büntetőeljárás összevetésének, mivel a két eljárásban a tényállások és azok jogi minősítése eltérő volt. A büntetőeljárás tárgya különösen az állítólagos hamisításnak, a hamisítvány felhasználásának, valamint a csalás bűncselekményének bizonyítása volt, míg a fegyelmi eljárás a felperes azon hanyagságainak és mulasztásainak szankcionálására irányult, amelyek

szakmai kötelességeinek megsértését képezték. Ennélfogva, állítja a Bizottság, a kinevezésre jogosult hatóság a fegyelmi eljárás során a fegyelmi ügyet elkülönítette a büntető ügytől. A Bizottság végül előadja, hogy a fegyelmi eljárásnak a büntetőeljárás befejezéséig történő felfüggesztése jelentősen késleltette volna a fegyelmi eljárás lefolytatását.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- ⁵⁹ A személyzeti szabályzat 88. cikkének ötödik bekezdése előírja, hogy „amennyiben azonban ugyanezen cselekmények miatt a tisztviselő ellen büntetőeljárást indítottak, végleges határozat csak az ügyben eljáró bíróság jogerős ítéletét követően hozható”. E rendelkezésből következik, hogy az a kinevezésre jogosult hatóságnak megtiltja, hogy a büntetőbíróság határozata jogerőre emelkedéséig a párhuzamosan a büntetőeljárás alapjául is szolgáló tényállás tekintetében az érintett tisztviselő helyzetét — fegyelmi úton — végleges jelleggel rendezze (az Elsőfokú Bíróság T-166/02. sz., Pessoa e Costa kontra Bizottság ügyben 2003. március 13-án hozott ítéletének [EBHT-KSZ 2003., I-A-89. o. és II-471. o.] 45. pontja). A személyzeti szabályzat 88. cikkének ötödik bekezdése nem biztosít mérlegelési jogkört a fegyelmi eljárás alá vont tisztviselő helyzetének végleges jellegű rendezésével megbízott kinevezésre jogosult hatóságnak, szemben a személyzeti szabályzat IX. melléklete 7. cikkének második bekezdésével, amelynek értelmében ha büntetőeljárás van folyamatban, a fegyelmi tanács úgy határozhat, hogy a bíróság határozatáig véleményadását felfüggeszti (az Elsőfokú Bíróság a T-74/96. sz., Tzoanos kontra Bizottság ügyben 1998. március 19-én hozott ítéletének [EBHT-KSZ 1998., I-A-129. o. és II-343. o.] 32. és 33. pontja).

- ⁶⁰ Bevezetéképpen meg kell jegyezni, hogy a fegyelmi eljárás irataiból kitűnik, hogy a felperes a fegyelmi tanács elnökének írt 1999. április 8-i levelében rámutatott arra, hogy a vele szemben indított fegyelmi eljárás nyilvánvalóan szükségessé tette a Belgiumban, az igazságszolgáltatási szervek előtt folyó büntetőügyben az ellene felhozott vádak megalapozottságára vonatkozó határozatot, és a személyzeti szabályzat 88. cikke ötödik bekezdésének értelmében a büntetőeljárás befejezéséig a fegyelmi eljárás felfüggesztését kérte. E levelet követően, 1999. április 23-án a

feylemi tanács elnöke a Bizottság igazgatási és személyzeti főigazgatóságától kért felvilágosítást a szóban forgó büntetőeljárás terjedelméről és állásáról. E főigazgatóság szervezeti egységei az 1999. május 4-én kelt levelükben az UCLAF-tól kértek felvilágosítást. Az UCLAF 1999. május 28-án válaszolt e levélre, megerősítve, hogy a Bizottság főtitkársága a brüsszeli procureur de roi-hoz fordult, amelynek eredményeként 1998. május 19-én V. Espen belga vizsgálóbíró által lefolytatott vizsgálati eljárás indult. Végül meg kell jegyezni, hogy a kinevezésre jogosult hatóságnak 2000. május 25-én írt kérelmében a felperes ismételt benyújtotta a feylemi eljárásnak a büntetőeljárás befejezéséig történő felfüggesztésére irányuló kérelmét.

- 61 A felperessel szembeni büntetőeljárás a cour d'appel de Bruxelles vádтанácsa 2002. május 28-i ítéletével zárult. Következésképpen ezen ítélet, a Bizottság megsemmisítésre irányuló fellebbezése hiányában, a személyzeti szabályzat 88. cikke ötödik bekezdésének értelmében a belga bíróság jogerős határozatának minősül.
- 62 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a felperesre vonatkozó feylemi eljárás 2002. május 28-a előtt befejeződött, ami a cour d'appel de Bruxelles vádтанácsa által hozott ítélet kihirdetésének napja. A kinevezésre jogosult hatóság valójában 2001. április 5-én hozott a felperessel szemben feylemi intézkedést kiszabó határozatot. 2001. szeptember 10-én a kinevezésre jogosult hatóság — a személyzeti szabályzat 90. cikkének (2) bekezdése alapján — elutasította a felperes 2001. május 29-i panaszát, és megerősítette az említett határozatát.
- 63 A Bizottság továbbá előadja, hogy a feylemi eljárás és a büntetőeljárás összevetésének jelen ügyben nincs helye, ennél fogva nem volt köteles megvárni a büntető eljárás befejezését, mielőtt a feylemi eljárásban a felperes helyzetének végleges jellegű rendezéséről nyilatkozott volna. Így meg kell vizsgálni, hogy a büntetőeljárás

és a fegyelmi eljárás tárgyát képező tények azonosak-e, vagy sem (a fent hivatkozott Tzoanos kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 35. pontja és az Onidi kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 81. pontja).

- 64 Ugyanígy emlékeztetni kell arra, hogy 1998. április 23-án a Bizottság a brüsszeli procureur de roi-nál feljelentést tett az őrzési és vagyonvédelmi szerződés odaítélésénél és teljesítésénél tapasztalható szabálytalanságok miatt (lásd a fenti 26. pontot). A feljelentés — amelyhez csatolták az UCLAF 1998. március 12-i jelentését — a szerződés odaítélésének feltételeire, különösen az IMS/Group 4 társaság ajánlatával való esetleges visszaélésre, a szerződés mellékleteinek megfogalmazására, a KSZTB-vel való konzultáció hiányára, a szolgáltatásnyújtások valóságára és a szerződés alapján fizetésben részesülő személyek alkalmazásának szabályosságára irányult.
- 65 E feljelentést és a vizsgálóbíró által előírt intézkedéseket követően az Office central pour la répression de la corruption, de la police judiciaire de Bruxelles (abrüsszeli bűnügyi rendőrség korrupcióellenes központi hivatala) 2000. június 21-én összefoglaló jelentést készített a szóban forgó ügyben végzett vizsgálatok eredményeiről. Ebben a jelentésben L. úr, a brüsszeli rendőrség felügyelője úgy ítélte meg, hogy először is nem bizonyított, hogy az IMS/Group 4 ajánlatát módosították volna; másodsor, hogy a szerződést alapvetően módosító mellékletet aláírták volna, de ha az előzetes ellenőrzési eljárást nem is teljes egészében vették figyelembe, a pénzügyi ellenőrzést erről a mellékletről az aláírás előtt tájékoztatták, harmadszor az IMS/Group 4 társaság egyes alkalmazottai, akiknek a szolgáltatásaiért az őrzési és vagyonvédelmi szerződés keretei között számláztak, lényegében — az e szerződés által nem tartalmazott — feladatokat láttak el a Bizottság javára, de ez a visszaélés abban az időben általánosan elterjedt volt, és ezekről a Bizottságnak természetes tudomása volt.
- 66 2001. március 1-jéna Bizottság a vizsgálóbíró előtt magánfélként tett nyilatkozatában előadta, hogy az ajánlati felhívás keretében elkövetett okirat-hamisításból, valamint

az őrzési és vagyonvédelmi szerződés keretében feladatokat nem teljesítő személyek által biztosított szolgáltatások számlázásából kára keletkezett.

- 67 2001. március 27-én a királyi főügyész megállapította, hogy nincs elegendő bizonyíték a felperes és a két másik terhelt, Eveillard és Alexander úr ellen, elsősorban a köz-, illetve a magánokirat-hamisítás elkövetése, másodsorban az ajánlati felhívással kapcsolatos manipulációk és harmadsorban az őrzési és vagyonvédelmi szerződés teljesítéséhez nem kötődő, de annak keretében fizetett személyzet tekintetében.
- 68 2001. augusztus 6-án a cour d'appel de Bruxelles vádtanácsa ítéletében először is kimondta, hogy a szóban forgó pénzügyi ügyleteket a KSZTB és a pénzügyi ellenőrzés is részben jóváhagyta, továbbá a Bizottságnak tudomása volt az őrzési és vagyonvédelmi szerződéssel való visszaélésre vonatkozó gyakorlatról, amelyet a Bizottság szervei maguk szerveztek és támogattak.
- 69 A 2002. március 19-i végzésében a tribunal de premiere instance de Bruxelles peren kívüli ügyekben eljáró tanácsa úgy ítélte meg, hogy a fent említett bűncselekmények tényállásait semmilyen bizonyíték nem támasztja alá, különösen az iratok nem tartalmazznak arra nézve a legcsekélyebb bizonyítékot sem, hogy a felperesnek, valamint Eveillard és Alexander úrnak a csalásra irányuló szándékát meg lehetne állapítani.

- 70 2002. május 28-án a cour d'appel de Bruxelles vádpanasz meghozta ítéletét, amelyben megalapozatlannak nyilvánította a Bizottság 2002. április 2-i, a 2002. március 19-i végzés ellen benyújtott fellebbezését. Ítéletében a cour d'appel de Bruxelles megállapította, hogy a vád tárgyát képező ajánlatmódosítás, a szóban forgó melléklet elfogadása, az őrzési és vagyonvédelmi szerződéssel kapcsolatos, a szerződés teljesítésén kívül eső szolgáltatások számlázása tekintetében nincs bizonyíték a vádlottak ellen.
- 71 Az előzőekből következik, hogy a büntetőeljárás tárgyát képező magatartásokat három különböző csoportba lehet sorolni: elsősorban az őrzési és vagyonvédelmi szerződés odaítélése feltételeinek, különösen a végül elfogadott ajánlat állítólagos manipulációja, másodsorban a szerződés tartalmát módosító melléklet kidolgozása és megkötése, valamint e tekintetben a KSZTB-vel való konzultáció elmulasztása, harmadsorban az őrzési és vagyonvédelmi szerződés keretei között fizetett olyan személyzet, amely az említett szerződésben előírt feladatoktól eltérő szolgáltatásokat nyújtott.
- 72 Az ajánlat állítólagos manipulációjára vonatkozó tények első csoportja egybeesik a 2. kifogás tárgyával, amelyet az 1998. szeptember 23-i feljegyzésével a kinevezésre jogosult hatóság fogalmazott meg a felperessel szemben. A fegyelmi tanács ennek a kifogásnak nem adott helyt, 2000. március 29-i véleményével elutasította. A szóban forgó melléklet megkötésére és a KSZTB-vel való konzultáció elmulasztására vonatkozó tények második csoportja a 3. és a 4. kifogás tárgya, amelyeknek a kinevezésre jogosult hatóság a 2001. április 5-i fegyelmi intézkedést kiszabó határozatában a felperessel szemben helyt adott, és amelyeket a panasz elutasításáról szóló, 2001. szeptember 10-i határozatával megerősített. A tények harmadik csoportja az 5. kifogás tárgyát képezi, amelynek a kinevezésre jogosult hatóság a felperessel szemben úgyszintén helyt adott.
- 73 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a felperessel szembeni fegyelmi eljárást ugyanazok a tények alapozzák meg, mint amelyek a büntetőeljárás tárgyát képezik.

Ennélfogva — a személyzeti szabályzat 88. cikke ötödik bekezdése alkalmazási feltételeinek fennállása mellett — a Bizottságnak fegyelmi szempontból tilos volt a tisztviselő helyzetéről végleges döntést hozni addig, amíg a büntetőbíróság jogerős határozatot nem hoz.

- 74 Ezt a következtetést nem cáfolja meg a Bizottság azon érve, amely szerint egyrésről a szóban forgó tények jogi minősítése eltérő volt a büntető, valamint a fegyelmi eljárásban, másrésről a fegyelmi eljárás során a felperesnek konkrétan terhére rótt hanyagságok és mulasztások a belga igazságszolgáltatási szervek előtt megindult büntetőeljárásban nem minősülhettek szankcionálható bűncselekménynek.
- 75 A Bizottság elmélete a személyzeti szabályzat 88. cikkének ötödik bekezdése téves olvasatán alapul. Pontosítani kell, hogy e rendelkezés szerepe kettős. Egyrésről e cikknek az a célja, hogy ne érintse a szóban forgó tisztviselő helyzetét abban a büntetőeljárásban, amely az intézményen belül egyébként fegyelmi eljárás alapjául szolgáló tényállás alapján indulhatott ellene (a fent hivatkozott Tzoanos kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 34. pontja). Másrésről a fegyelmi eljárás felfüggesztése a büntetőeljárás befejezéséig lehetővé teszi, hogy a fegyelmi eljárásban a büntetőbíróság által megállapított tényállást — az ítélet jogerőre emelkedését követően — figyelembe vegyék. Emlékeztetni kell e tekintetben arra, hogy a személyzeti szabályzat 88. cikkének ötödik bekezdése kimondja azt az elvet, hogy a „fegyelmi eljárás a büntetőeljáráshoz kötve van”, amelyet különösen az indokol, hogy a büntetőügyekben eljáró tagállami igazságszolgáltatási szervek szélesebb nyomozati jogkörrel bírnak, mint a kinevezésre jogosult hatóság (az Elsőfokú Bíróság T-23/00. sz., A. kontra Bizottság ügyben 2000. november 21-én hozott ítéletének [EBHT-KSZ 1998., I-A-263.o. és II-1211. o.] 37. pontja). Következésképpen amennyiben ugyanaz a tényállás bűncselekménynek, illetve a tisztviselő személyzeti szabályzat alapján fennálló kötelessége megszegésének is minősíthető, az adminisztráció a büntetőbíróság által a büntetőeljárás során megállapított tényálláshoz kötve van. Miután ez utóbbi az adott ügyben a tényállást megállapította, az adminisztráció a fegyelmi kötelességszegés fogalmára tekintettel elvégezheti annak

jogi minősítését, különösen azt vizsgálva, hogy az a személyzeti szabályzat értelmében kötelességzegésnek minősül-e (lásd, ebben az értelemben, a fent hivatkozott A. kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 35. pontját).

- 76 Végül, a Bizottság azon érve, mely szerint a fegyelmi eljárás felfüggesztése annak lefolytatását és így a felperes helyzetének végleges jellegű rendezését jelentősen késleltette volna, nem fogadható el. A Bizottság valójában több mint öt és fél évet várva a felperessel szembeni fegyelmi eljárás megindításával, nem hivatkozhat az esetleges késedelem kockázatára annak igazolásakor, hogy nem várta meg a bírósági eljárás befejezését, mielőtt a felperes helyzetét fegyelmi szempontból végleges jelleggel rendezte volna. Meg kell jegyezni, hogy a felperes valóban többször kérte a fegyelmi eljárás felfüggesztését. Tekintettel arra, hogy a belga büntetőbíróságok a felperesre kedvező megszüntető végzéseket hoztak, ezen felfüggesztés iránti kérelmek a felperes részéről semmiképpen nem tekinthetők perelhúzó magatartásnak, hiszen neki valójában az az érdeke, hogy a fegyelmi eljárásban figyelembe vegyék a vele szemben felhozott vádak megalapozatlanságát esetlegesen kimondó büntetőbíróság jogerős határozatát.
- 77 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a Bizottság megsértette a személyzeti szabályzat 88. cikke ötödik bekezdését, mivel a felperessel szemben fegyelmi intézkedést szabott ki anélkül, hogy a büntetőbíróság jogerős határozatát megvárta volna, és így a felperes kifogásának helyt kell adni.
- 78 A fentiekből következik, hogy a Bizottság megsértette az eljárási szabályokat, a védelemhez való jogot, a jogbiztonság elvét és a gondos ügyintézés elvét. Az első jogalapot megalapozottnak kell tekinteni, anélkül, hogy a felperes által előterjesztett további kifogások vizsgálatának helye lenne.

B. A felperes terhére rótt tények nyilvánvaló értékeléssbeli hibájára alapított, második jogalapról

1. A KSZTB-vel való konzultáció elmulasztásáról szóló, 4. kifogásról

A felek érvei

- 79 A felperes szerint ő nem vitatta, hogy a szóban forgó mellékletéről szóló és a KSZTB-nek címzett konzultációs feljegyzést ténylegesen ő készítette el, valamint hogy azt Eveillard úr láttamozta, és De Haan úr írta alá. A BI irattárából ez a feljegyzés eltűnt, és a felperes akaratától teljesen független okoknál fogva nem juthatott el a címzetthez. Amikor a feljegyzést megtalálták, a felperes tájékoztatta feletteseit, hogy ha későn is, de azt továbbítani kellene, a felettesei pedig legjobb tudomásuk szerint úgy ítélték meg, hogy a feljegyzést nem szükséges a KSZTB-nek továbbítani; felhívva a figyelmet arra, hogy a felperesnek nincs joga arra, hogy felettesei döntéseivel ellentétesen járjon el.
- 80 A Bizottság szerint bizonyított tény, hogy a szóban forgó mellékletet a KSZTB-nek véleményezés végett nem továbbították, hogy a felperes nem bizonyította, hogy megfelelő módon tájékoztatta volna a feletteseit a KSZTB-vel való konzultációs kötelezettségéről, valamint hogy figyelmeztetéseit írásban kellett volna megerősítenie. Ami a felperes azon állításait illeti, hogy nincs joga a felettesei döntéseivel ellentétesen eljárni, a Bizottság emlékeztet a személyzeti szabályzat 21. cikke harmadik bekezdésének szövegére, illetve az ezen cikkekre vonatkozó ítélkezési gyakorlatra, amely megerősíti, hogy a tisztviselő nem hivatkozhat felettesei esetleges felelősségére azért, hogy a saját felelőssége alól mentesüljön (a fent hivatkozott Tzoanos kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 188. és azt követő pontjai).

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- ⁸¹ A költségvetési rendelet végrehajtási rendeletének 68. cikke alapján jelen esetben kötelező a szóban forgó mellékletéről a KSZTB-vel való előzetes konzultáció, tekintettel arra, hogy ez a melléklet alapvetően módosította az őrzési és vagyonvédelmi szerződés pénzügyi feltételeit. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a felperes terhére rótt konkrét kifogás az, hogy nem tájékoztatta megfelelő módon a feletteseit a KSZTB-vel való konzultációs kötelezettségről.
- ⁸² Meg kell jegyezni, hogy a felperes felettese, Eveillard úr a fegyelmi tanács előtt megerősítette, hogy őt az őrzési és vagyonvédelmi szerződés módosító záradékával kapcsolatban a felperes tájékoztatta a KSZTB-vel való konzultációs kötelezettségről. A Bizottság sem vitatja azt a tényt, hogy 1992 novemberében a felperes készítette el a szerződés mellékletéről szóló, a KSZTB-nek címzett konzultációs feljegyzést, és hogy ezt a feljegyzést Eveillard úr láttamozta, és De Haan úr írta alá. Abban is egyetértés van, hogy ez a feljegyzés a BI irattárából eltűnt. Nem vitatható, hogy azt a döntést, miszerint miután megtalálták, a szóban forgó konzultációs feljegyzést nem kell a KSZTB-nek elküldeni, a felperes felettesei, De Haan és Eveillard urak hozták meg.
- ⁸³ A fentiekre tekintettel az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy a Bizottság azon elmélete, amely szerint a felperesnek írásban kellett volna felhívni felettesei figyelmét, és azáltal, hogy ezt nem tette meg, a KSZTB-vel való konzultáció elmulasztása miatti felelősség megoszlik közte és felettesei között, az ügy körülményeire tekintettel nem fogadható el. A felperes valójában szóban tájékoztatta feletteseit a konzultációs kötelezettségről, a szerződést — annak mellékleteivel együtt — továbbította a pénzügyi ellenőrzésnek, és elkészítette a feljegyzést a KSZTB-nek; nincs helye annak a vele szemben felhozott kifogásnak, amely szerint nem tájékoztatta megfelelő módon a feletteseit, kizárólag azon az alapon, hogy ezt nem írásban tette meg.

- 84 Ami a 1993. januári — amikor a konzultációs feljegyzést megtalálták —, a KSZTB-vel való későbbi konzultáció elmulasztását illeti, meg kell jegyezni, hogy az ilyen késői konzultáció hatékonysága korlátozott. Nemcsak az őrzési és vagyonvédelmi szerződést teljesítése volt már folyamatban, hanem 1993. január 27-én, a kifizetési utalvány jóváhagyásának elutasítását követően, a szerződés 3. mellékletét is aláírták, amely 1993. február 1-jével hatályon kívül helyezte a 1. mellékletnek a belga frank és az ECU átváltási árfolyam-ingadozásra vonatkozó felülvizsgálati záradékáról szóló rendelkezéseit.
- 85 Ennélfogva a szóban forgó módosító záradékról szóló konzultációs feljegyzés KSZTB-nek való továbbításának elmulasztására vonatkozó 4. kifogás nem megalapozott.

2. Az őrzési és vagyonvédelmi szerződéssel való visszaélésről szóló, 5. kifogásról

A felek érvei

- 86 Ami az őrzési és vagyonvédelmi szerződéssel való visszaélésről szóló, 5. kifogást illeti, különösen azt, ami az igazgatási feladatokat ellátó, de a nyertes ajánlattevő társaság által fizetett Burlet úr alkalmazására vonatkozik, a felperes előadja, hogy ez a gyakorlat abban az időben terjedt el, arról a Bizottság szervezeti rendszerének is tudomása volt, és végeredményben e gyakorlatot a Bizottság maga szervezte és támogatta. A felperes Burlet úr alkalmazásáért semmilyen módon nem vállal felelősséget, amely egyébként sem tartozott a — nyertes ajánlattevő társaság számlái kifizetésével kapcsolatos dokumentumok előkészítésére korlátozódó — feladatai közé.

87 A Bizottság emlékeztet arra, hogy a felperes terhére az őrzési és vagyonvédelmi szerződéssel való visszaélés tőrését, illetve az abban való részvételt rótták, e körülményt sem a felperes nem vitatta, sem pedig a személyzet, különösen Burlet úr alkalmazását. Az e tényekről való tudomásszerzés, az azokról szóló jelentés vagy az azoktól megfelelő eszközökkel való elhatárolódás elmulasztása képezi az 5. kifogás tárgyát. Ami az őrzési és vagyonvédelmi szerződéssel kapcsolatos ügyintézésben való közvetlen részvétel hiányára vonatkozó felperesi álláspontot illeti, a Bizottság előadja, hogy mint a BI pénzügyi csoportjának felelőse e tekintetben nem mentesül minden felelősség alól, hanem ezzel ellentétben, még inkább tájékoztatnia kellett volna feletteseit az említett szerződéssel való visszaélésről. Az a tény, hogy a Bizottság nem vitatja, hogy az ilyen gyakorlat „mindennapi” volt abban az időben, sem az érintett magatartás jogellenes voltát nem befolyásolja, sem a felperest nem menti fel e tekintetben a felelősség alól.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

88 Egyúttal pontosítani kell, hogy a szóban forgó gyakorlat nem abban áll, hogy az őrzési és vagyonvédelmi szerződéssel való visszaéléssel olyan személyeknek, akik semmilyen szolgáltatást nem nyújtottak a Bizottságnak, család módjára kifizetést teljesítettek volna, hanem az említett szerződés keretében olyan személyeket alkalmaztak, akiknek a Bizottságban ténylegesen feladatokat kellett végrehajtaniuk, viszont e feladatok az őrzési és vagyonvédelmi szerződésben előírtaktól eltértek.

89 Az iratokból kitűnik, hogy az igazgatási feladatot ellátó személyzet őrzési és vagyonvédelmi szerződés keretében történő alkalmazása abban az időben mindennapi gyakorlat volt, amelyet a Bizottságban általánosan ismertek. A fegyelmi intézkedésről szóló határozat enyhítő körülményként értékelte a felperessel szemben, hogy „a BI akkori gyakorlata nem volt szabálytalan”. A brüsszeli rendőrség vizsgálatát követően L. úr, a brüsszeli rendőrség korrupcióellenes központi hivatalának felügyelője 2000. június 21-én összefoglaló jelentést készített e

tekintetben (10. o.), amely szerint „[ezen állítólagos szerződéssel való visszaélés], amely úgy tűnik, köztudomású volt, sőt általános helyeslést vált ki”, és „az Európai Bizottság szervei maguk szervezték és támogatták e gyakorlatot”. A belga büntetőbíróságok egymást követő határozatai is bizonyították, hogy a Bizottság szervei szervezték és támogatták e gyakorlatot.

- 90 A Bizottságban az ilyen gyakorlat fennállását és általános elfogadottságát megerősíti Hay úr által De Haan úrnak — aki akkor a Bizottság személyzeti és igazgatási főigazgatója volt — 1987. október 5-én írt levele is. E levél a BI és a személyzeti és igazgatási főigazgatósága közötti hatáskörök megosztásáról szól, és a biztonsági bizottság 1987. július 23-i ülésére utalt. E levél megszövegezése szerint: „A biztonsági bizottság elismer[te] azt az elvet, amely szerint „az őrzési vagy vagyonvédelmi, illetve biztonsági vagy vegyes feladatokat ellátó belső őrző-védő személyzet a BI felügyelete és igazgatása alá [fog] tartozni. Kizárólag az igazgatási feladatokat ellátó személyzet tartozik [a személyzeti és igazgatási főigazgatóság] alá. Adott esetben ezen személyzeti csoport tekintetében különálló szerződést lehetett volna fontolóra venni.” E tekintetben Hay úr, miután megállapította, hogy „szinte a teljes őrző-védő személyzet adminisztratív és őrző védő feladatokat [látott el abban az időben], jóllehet ezek aránya a feladat és/vagy az épület szerint változó volt”, és éppen ellenkezőleg „a kizárólag adminisztratív feladatokat ellátó személyzet igen csekély létszáma miatt” rámutatott, hogy „[számára úgy tűnik], hogy nem lett volna helyénvaló különálló szerződéseket megszövegezni, amelyek a költségvetési gazdálkodást nehézkessé teszik és átmenetileg hatásköri konfliktusokhoz vezetnek, ha az egyik vagy másik alkalmazott feladatának jellegét inkább adminisztratív vagy éppen ellenőrző jellegűvé változtatják”.

- 91 A fentiekből következik, hogy az igazgatási feladatot ellátó személyzet őrzési és vagyonvédelmi szerződés keretében történő alkalmazása — mint ahogyan arra a 2001. április 5-i határozat is felhívja a figyelmet — a Bizottságban nem csak általánosan ismert volt, és nem tekintették szabálytalannak, hanem azt a Bizottság

hatáskörrel rendelkező főigazgatóságai szervezték és támogatták, valamint a személyzeti politika részét képezte a Bizottság különböző szervezeti egységei feladatainak ellátásához szükséges személyzet állandó hiányának ellensúlyozása végett.

- 92 Az Elsőfokú Bíróság szerint indokolatlan a B besorolási osztályba tartozó, a személyzeti szabályzat 5. cikk (1) bekezdése értelmében végrehajtási, nem pedig az A besorolási osztályú tisztviselők besorolásának megfelelő irányítási feladatokat ellátó tisztviselő terhére róni azt, hogy a személyzeti szabályzathoz folyó kötelezettségeit megszegte, mivel nem jelezte, hogy munkatársa fizetést kap az őrzési és vagyonvédelmi szerződést közbeszerzés keretében elnyert ajánlattevő társaságtól, ami a Bizottság különböző szervezeti egységei által szervezett, általánosan elterjedt és az intézményi vezetés által támogatott, szabálytalan, ám önmagában csalárdnak nem minősülő gyakorlat volt.
- 93 Ezen körülményekre és arra a tényre tekintettel, hogy a felperes sem az ilyen gyakorlat végrehajtásában, sem Bulet úr alkalmazásában közvetlenül nem vett részt, meg kell állapítani, hogy a kinevezésre jogosult hatóság a felperessel szemben nem tarthatja fenn az azon tényen alapuló kifogását, miszerint ez utóbbi nem jelezte, hogy munkatársa, Bulet úr 3 hónapon keresztül kizárólag adminisztratív feladatokat látott el, és az őrzési és vagyonvédelmi szerződést közbeszerzés keretében elnyert ajánlattevő társaságtól kapott fizetést, illetve ezektől magát megfelelő eszközökkel nem határolta el.
- 94 Ennélfogva az őrzési és vagyonvédelmi szerződéssel való visszaélésről szóló, 5. kifogás nem megalapozott.

3. A pénzgazdálkodási szabályok tekintetében súlyosan hanyag, vétkes szakmai magatartásról szóló, 1. kifogásról

A felek érvei

- 95 A felperes emlékeztet arra, hogy De Moor úr könyvvizsgálói jelentésében megállapításra került, hogy csak egyes, a hibás ügyvitelből eredő tévedéseket kell feltárni. A felperes szerint felettesei részéről kritikai észrevételt sohasem kapott, éppen ellenkezőleg, felettesei többször gratuláltak neki, amint ez a róla készített értékelő jelentésekből is kitűnik.
- 96 A Bizottság megerősíti, hogy a felperes az 1. kifogás valóságtartamát nem vitatta. A felperes által idézett értékelő jelentéseknek nem tárgya a fegyelmi eljárás tárgyát képező tényállás értékelése vagy minősítése.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 97 Az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy a pénzgazdálkodási szabályok tekintetében, különösen az IMS/Group 4-ral való őrzési és vagyonvédelmi szerződés megkötésénél és teljesítésénél a vétkes szakmai magatartás és súlyos hanyagság megállapítására vonatkozó 1. kifogás nem önálló, hanem a szóban forgó melléklet kidolgozásában, illetve a KSZTB-vel való konzultáció elmulasztásában való felperesi részvételre utal vissza. Ennélfogva meg kell állapítani, hogy az e kifogást alátámasztó megfontolások a 3., illetve 4. kifogáshoz képest nem önállóak, és attól nem függetlenek.

4. A személyzeti szabályzat 11. cikk első bekezdése rendelkezéseinek megsértésére alapított, 6. kifogásról, mely szerint feladatai ellátása során a felperes nem kizárólag a Közösségek érdekeit tartotta szem előtt

A felek érvei

- ⁹⁸ A felperes vitatja a kinevezésre jogosult hatóság azon álláspontját, hogy feladatai ellátása során nem kizárólag a Közösségek érdekeit tartotta volna szem előtt, amennyiben nem értesítette feletteseit a KSZTB-vel való konzultáció elmulasztásának következményeiről.
- ⁹⁹ A Bizottság megjegyzi, hogy az őrzési és vagyonvédelmi szerződés módosító záradéka sérti a Közösség pénzügyi érdekeit, és hogy a felperes ezt a körülményt nem vitatja.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- ¹⁰⁰ Ez a kifogás az 1., 3. és 4. kifogás tárgyát képező magatartásra utal, különösen a felperes terhére rótt szabálytalanságokból adódó következményekre, különösen a szóban forgó melléklet kidolgozására, illetve a KSZTB-vel való konzultáció elmulasztására. Ennélfogva az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy ennek a kifogásnak nincs önálló tartama, valamint az az 1., 3. és 4. kifogás tárgyától nem független.
- ¹⁰¹ A fentiekből következik, hogy a második jogalap megalapozott, és a 3. kifogás megalapozottságáról nem kell határozni, tekintettel a megtámadott határozatban foglalt fegyelmi intézkedés egyedülálló és oszthatatlan jellegére, és hogy ez az

intézkedés e határozatban felsorolt kifogások összességén alapul (lásd, ebben az értelemben, az Elsőfokú Bíróság T-21/01. sz., Zavvos kontra Bizottság ügyben 2002. július 9-én hozott ítéletének [EBHT-KSZ 2002., I-A-101. o. és II-483. o.] 316. pontját, a T-89/01. sz., Willeme kontra Bizottság ügyben 2002. szeptember 11-én hozott ítéletének [EBHT-KSZ 2002., I-A-153. o. és II-803. o.] 83. pontját).

- 102 Következésképpen — anélkül hogy a felperes által hivatkozott további jogalapokról határozni kellene — a jelen keresetet megalapozottnak kell nyilvánítani, és a megtámadott határozat megsemmisítésének van helye.

II. A kártérítésre irányuló kereseti kérelemről

A felek érvei

- 103 A felperes előadja, hogy ezen ügy folyamán jelentős nem vagyoni kára keletkezett, különösen az 1992. óta egyes vizsgálók részéről őt ért zaklatás, továbbá a vele szemben felhozott súlyos vádak miatt, amelyek az intézményen belül és kívül róla keringtek, megsértve ezzel jó hírnevét és becsületét. Hozzáteszi, hogy a hatóság által keltett gyanúsítgatás légköre megzavarta társadalmi és családi életét. Ezenkívül az e helyzet nyomán kialakult stressz egészségügyi problémákat okozott neki. A brüsszeli ügyészség alapos vizsgálata ellenére a Bizottság a büntetőeljárás — amelyben a felperes ellen az eljárást megszüntették — befejezésének késleltetése végett perelhúzó módon járt el.
- 104 Ami e kár összegszerűségét illeti, a felperes méltányosan 375 000 euróban meghatározott összeget indítványoz. A felperes ugyanakkor hivatkozik a Bizottság

által elkövetett hibára, amennyiben vele szemben fegyelmi intézkedést szabtak ki, és arra a tényre, hogy a személyzeti szabályzat 90. cikke (2) bekezdése alapján panaszt kellett benyújtania a B2 besorolási osztályba való előmenetelét megtagadó határozattal szemben. Előadja, hogy a különböző eljárásokkal kapcsolatban egyelőre a 7736,81 euróra becsült ügyvédi költséget is viselnie kellett.

105 E tekintetben a Bizottság lényegében vitatja, hogy a jelen ügyben lefolytatott vizsgálat zaklatásnak minősülhet, és hangsúlyozza, hogy a felperes becsületét ért állítólagos támadások és az egészségügyi problémák — feltéve, hogy azok bizonyíthatóak — abból adódnak, hogy nem teljesítette a személyzeti szabályzatból folyó kötelezettségeit, amelynek következtében számolnia kellett volna a fegyelmi eljárás kockázatával. Ami az előmenetelét megtagadó határozattal kapcsolatos felperesi panaszt illeti, a Bizottság rámutat, hogy annak a jelen ügyre semmilyen hatása nincs. Végül, a Bizottság megállapítja, hogy a kár felmerülését nem bizonyították, így kártérítésnek nincs helye. Ami a vizsgálat időtartamát illeti, a Bizottság emlékeztet arra, hogy a személyzeti szabályzat a fegyelmi eljárás megindítására nézve nem ír elő semmilyen elévülési határidőt, és ha a fegyelmi eljárás kezdetén a kinevezésre jogosult hatóságnak a felperes ártatlanságát kell vélelmeznie, ettől a vélelemtől csak akkor tekinthet el, ha az állítólagos tényállást bizonyították.

106 Mindenestre a Bizottság az általa nem vagyoni kár jóvátétele címén ajánlott 500 eurós kártérítést fenntartja, a fegyelmi tanács utolsó véleménye és a jogerős fegyelmi határozat közötti időben a felperes tartósan bizonytalan helyzetének ellentételezésére.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

107 Az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a Közösség felelőssége feltételezi az intézmények terhére rótt magatartás jogellenességét, a tényleges kár, illetve a magatartás és a kár közötti okozati összefüggés meglétét (az Elsőfokú Bíróság

T-3/92. sz., Latham kontra Bizottság ügyben 1994. február 9-én hozott ítéletének [EBHT-KSZ 1994., I-A-23. o. és II-83. o.] 63. pontja, a T-589/93. sz., Ryan-Sheridan kontra EFILWC ügyben 1996. február 15-én hozott ítélet [EBHT-KSZ 1996., I-A-27. o. és II-77. o.] 141. pontja, a T-140/97. sz., Hautem kontra EBB ügyben 1999. szeptember 28-án hozott ítélet [EBHT-KSZ 1999., I-A-171. o. és II-897. o.] 83. pontja és a fent hivatkozott Willeme kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 94. pontja).

- 108 Meg kell jegyezni, hogy ami az első feltételt, vagyis az intézmény jogellenes magatartását illeti, az Elsőfokú Bíróság jelen ítéletben megállapította, hogy a jelen ügyben a Bizottság a személyzeti szabályzatot és a fegyelmi eljárás alapelveit többször megszegte, ami a jogvita tárgyát képező, 2001. április 5-i határozatban nyilvánult meg. Az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy a Bizottság ezen magatartása olyan közszolgálati kötelességszegésnek minősül, amely megalapozza az intézmény felelősségét. Ennélfogva meg kell vizsgálni a ténylegesen okozott kárt, valamint a Bizottságnak felrótt magatartás és ezen károk közötti okozati összefüggés meglétét.
- 109 Ami elsősorban a vagyoni kárt illeti, az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy a felperes keresetében sem ennek tartamát, sem terjedelmét nem jelölte meg. A felperes valójában az ügyvédi költségekre hivatkozott, amelyeket a különböző eljárásokkal kapcsolatban viselnie kellett, valamint az intézkedés hibás alkalmazására és arra a tényre, hogy az előmenetelt megtagadó határozat ellen panaszt kellett benyújtania. Ami az ügyvédi költségeket illeti, tisztázni kell, hogy a büntetőeljárás lefolytatásával kapcsolatban felmerült költségek a jelen ügy keretében nem téríthetők meg, mivel nem áll fenn okozati összefüggés az állítólagos kár és a Bizottság által elkövetett kötelességszegés között. Ami általában a fegyelmi intézkedés alkalmazásának pénzügyi következményeit, különösen ami a fizetési fokozatban visszavetésből származó jövedelemcsökkenést illeti, elég arra utalni, hogy az EK 233. cikk értelmében a Bizottság köteles megtenni a jelen ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket. Végül a felperes által hivatkozott, az előmenetelt megtagadó határozattal kapcsolatos állítólagos károk a jelen eljárásban irrelevánsak.

- 110 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ami a nem vagyoni kárt illeti, a tisztviselő által megtámadott határozat megsemmisítése — sajátos körülmények kivételével — önmagában a tisztviselő által elszenvedett károk megfelelő jóvátételének minősül (az Elsőfokú Bíróság T-165/89. sz., Plug kontra Bizottság ügyben 1992. február 27-én hozott ítéletének [EBHT 1992., II-367. o.] 118. pontja, a fent hivatkozott Hautem kontra EBB ügyben hozott ítélet 82. pontja és a fent hivatkozott Willeme kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 97. pontja). Ezzel szemben hangsúlyozni kell, hogy a jelen ügyben a fegyelmi eljárás során a különböző határozatok és adminisztratív vélemények a felperessel szemben olyan vádak tartalmazzak, amelyek később valótlannak bizonyultak. A Bizottság a fegyelmi eljárást az ésszerű határidő elvének megsértésével indította meg, ezen túlmenően a fegyelmi eljárást a fegyelmi intézkedés kiszabásáig majdnem három évvel meghosszabbították. Végül, a Bizottság nem függesztette fel a fegyelmi eljárást a felperes ellen indult büntetőeljárás befejezéséig. Az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy e körülmények összességében sértette a felperes jó hírnevét, megzavarta magánéletét, és hosszabb ideig bizonytalanná tette helyzetét. E körülmények a felperesnek olyan nem vagyoni kárt okoztak, amelyet jóvá kell tenni. A megtámadott határozat megsemmisítése nem minősülhet a kár megfelelő jóvátételének. Az ügy sajátos körülményeire tekintettel a megsemmisítés valójában nem bír olyan hatással, hogy a felperes által elszenvedett nem vagyoni kárt utólag meg nem történtté tegye.
- 111 Következésképpen a Bizottságot a felperes nem vagyoni kárának jóvátételére kell kötelezni. Az Elsőfokú Bíróság úgy ítéli meg, hogy a Bizottság által a felperesnek indítványozott 500 euróban meghatározott összeg nem elegendő ahhoz, hogy az elszenvedett nem vagyoni kárt megfelelően ellentételezze. Az ügy körülményeire tekintettel a Elsőfokú Bíróság a kártérítés összegét méltányosan 8000 euróban állapítja meg.

A költségekről

- 112 Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 84. cikkének 2. §-a alapján a pervesztes felet kötelezik a költségek viselésére ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Bizottság pervesztes lett, a felperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (ötödik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **Az Elsőfokú Bíróság a felperest fizetési fokozatban visszavető fegyelmi intézkedést elrendelő 2001. április 5-i bizottsági határozatot megsemmisíti.**
- 2) **A Bizottság köteles a felperes által elszenvedett nem vagyoni kár jóvátétele címén részére 8000 euró összegű kártérítést fizetni.**
- 3) **Az Elsőfokú Bíróság a Bizottságot kötelezi az összes költség viselésére.**

Lindh

García-Valdecasas

Cooke

Kihirdetve Luxembourgban, a 2004. június 10-i nyilvános ülésen.

H. Jung

hivatalvezető

P. Lindh

elnök